

HÄGERSTEN-LILJEHOLMENS
STADSDELSFÖRVALTNING
AVDELNINGEN FÖR PERSONALFRÅGOR
OCH UTFÖRARE INOM ÄLDREOMSORGEN

TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR 503-2011-1.5.1
SID 1 (5)
2011-11-24

Handläggare: Anneli Rydström
Telefon: 08-508 22 068

Till
Hägersten-Liljeholmens
stadsdelsnämnd 2011-12-15

Överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län angående uppsökande verksamhet för vissa äldre och funktionshindrade

Yttrande till kommunstyrelsen, dnr 2018/2011

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Maria Mannerholm
stadsdelsdirektör

Yvonne Goldberg
avdelningschef

Sammanfattning

En remiss om förslag till en överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län om uppsökande verksamhet avseende munhälsobedömning och munvårdutbildning, har inkommit till stadsdelsnämnden för yttrande senast den 13 januari 2012. Syftet med överenskommelsen är att förtydliga det för landsting och kommun gemensamma ansvaret för detta.

En god munhälsa är viktigt för den enskildes välbefinnande och livskvalitet. Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget att kommunerna i Stockholms län tecknar en länsövergripande överenskommelse med Stockholms läns landsting om uppsökande verksamhet avseende munhälsobedömning och munvårdutbildning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för personalfrågor och utförare inom äldreomsorgen i samarbete med avdelningen för social omsorg samt medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS). De fackliga organisationerna informeras den 29 november 2011, stadsdelsnämndens handikappråd den 8 december och pensionärsrådet den 13 december.

Bakgrund

Enligt tandvårdslagen ska landstinget särskilt svara för att uppsökande verksamhet och att nödvändig tandvård bedrivs till vissa äldre och funktionshindrade. Landstinget ska samverka med kommunerna i det uppsökande arbetet. Den uppsökande verksamheten ingår som en del i tandvårdsstödet för vissa äldre och funktionshindrade, som infördes den 1 januari 1999.

Kommunförbundet Stockholms Läns (KSLs) styrelse beslöt vid sitt sammanträde den 13 oktober 2011 att tillsända länets kommuner en rekommendation att underteckna en länsövergripande överenskommelse för samverkan ”Överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län angående uppsökande verksamhet för vissa äldre och funktionshindrade”. Se bilaga. Syftet med överenskommelsen är att förtydliga det för landsting och kommun gemensamma ansvaret för uppsökande verksamhet gällande munhälsobedömning och munvårdsutbildning. Hälso- och sjukvårdsnämndens tandvårdsenhet, KSL och sakkunniga från flera kommuner i länet bl.a. Stockholms stad, har medverkat i framtagandet av förslaget. Stockholms stad är en av de kommuner i länet som sedan tidigare har en överenskommelse med Stockholms läns landsting.

Ärendet har remitterats till stadsdelsnämnderna Bromma, Hägersten-Liljeholmen och Kungsholmen samt till äldrenämnden, socialtjänstnämnden och stadsledningskontoret för yttrande senast den 13 januari 2012.

Ärendet

I överenskommelsens beskrivs landstingets och kommunernas ansvar och uppdrag gällande den uppsökande verksamheten.

Personkretsen/målgruppen omfattar de som:

- kommunen har hälso- och sjukvårdsansvar för enligt 18 § första stycket hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) och som har varaktiga behov av omfattande vård- och omsorgsinsatser får varaktiga och omfattande hemsjukvård
- omfattas av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.
- bor i egen bostad (ordinärt boende) och har ett varaktigt behov av omfattande vård- och omsorgsinsatser.

Med varaktiga behov menas ett behov som förväntas kvarstå minst ett år. Med omfattande vård- och omsorgsinsatser menas personlig omvårdnad under större delen av dygnet dvs. minst 3 ggr/dygn samt tillsyn under natten.

Landstingets ansvar

Landstingets uppdrag omfattar munhälsobedömning, individuell rådgivning samt erbjudande om eventuell nödvändig tandvård. I uppdraget ingår även munvårdsutbildning och handledning till vård- och omsorgspersonal om daglig munvård. Landstinget ska vidare bl.a. informera kommunen och vårdgivare om regler och riktlinjer för uppsökande verksamhet, utse landstingets kontaktperson för dessa frågor gentemot varje kommun, anvisa de vårdgivare som ska genomföra den uppsökande verksamheten och tillhandahålla vårdgivare som ska planera uppsökande verksamhet tillsammans med ansvarig för vård- och omsorgsverksamhet.

Kommunens ansvar

Kommunens ansvar är att se till att personer som ingår i målgruppen för uppsökande verksamhet ska få god daglig omvårdnad vad gäller mun och tänder och erbjudas munhälsobedömning en gång per år. Utifrån den individuella rådgivningen som ges vid munhälsobedömningen ska personen själv eller med hjälp från vård- och omsorgspersonal kunna utföra god munvård varje dag. Resultaten från munhälsobedömningen ska dokumenteras.

Kommunen ansvarar bl.a. för att identifiera de personer som kommunen har kännedom om och som omfattas av uppsökande verksamhet, utse kontaktperson gentemot landstinget samt ansvara för information i kommunen om uppsökande verksamhet. Kommunen/stadsdelen ska utse utfärdare av tandvårdsstödsintyg, som ska informera om och förmedla skriftligt erbjudande om munhälsobedömning.

Kommunen ska ge förutsättningar för att munhälsobedömning kan utföras tillsammans med vård- och omsorgspersonal. Extra biståndstid för att genomföra

detta kan bli aktuellt i det enskilda ärendet. Det ska också ges förutsättningar för vård- och omsorgspersonal att delta i munvårdsutbildning.

Uppföljning

För landstinget och kommunen gäller att om verksamheten inte fungerar på avtalat sätt ska skriftlig avvikelserapportering ske enligt gemensamma avvikelshanteringsrutiner.

Landstingen ska årligen rapportera per kommun/stadsdel antalet

- personer som har erbjudits en munhälsobedömning,
- personer som har tackat ja till munhälsobedömning,
- utförda munhälsobedömningar och
- vård- och omsorgspersonal som har genomgått munvårdsutbildning.

Kommunen ska vara landstinget behjälplig vid uppföljning av den uppsökande verksamheten. Överenskommelsen ska följas upp årligen av Kommunförbundet Stockholms län (KSL) och Stockholms läns landsting (SLL), med början år 2013.

Förvaltningens synpunkter och förslag

En god munhälsa är viktigt för den enskildes välbefinnande och livskvalitet. Munhälsobedömning och munvårdsutbildning för vård- och omsorgspersonal är angeläget och bidrar till att säkerställa att den enskilde får en god daglig munvård.

Förvaltningens bedömning är detta fungerar väl inom verksamheterna.

I Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning är medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) kontaktperson gentemot landstingets tandvårdsenhet. Vid servicehus, vård- och omsorgsboende och gruppboendestäder finns utsedda utfärdare av tandvårdsstödsintyg, det kan vara enhetschef, bitr. enhetschef eller sjuksköterska, som informerar om och har kontakt med tandvårdsenhetens utförare för genomförande av munhälsobedömning och utbildning för vård- och omsorgspersonal. Detta gäller såväl verksamheter i egen regi, entreprenader och privat regi.

När det gäller hemtjänst har den enskilde som beviljats hemtjänst möjlighet att välja utförare inom kundvalsmodellen. För att säkerställa den uppsökande verksamheten finns utsedda utfärdare av tandvårdsstödsintyg inom beställarenheterna. Det är beställarna som har kännedom om personernas omvårdnadsbehov och om personen ingår i målgruppen, utifrån

biståndsbedömningen. I överenskommelsen tas upp att det kan bli aktuellt att i det enskilda ärendet bevilja extra biståndstid för att vård- och omsorgspersonal ska ges förutsättningar att delta vid munhälsobedömning. Förvaltningens bedömning är att detta kan innebära en kostnad för stadsdelen om ca 100 tkr per år till hemtjänsten. Samtidigt är det angeläget att de personer som bor i ordinärt boende och har ett varaktigt behov av omfattande vård- och omsorgsinsatser erbjuds munhälsobedömning och att hemtjänstpersonal kan vara med.

Förvaltningen ser positivt på att kommunens respektive landstingets ansvar för den uppsökande verksamheten tydliggörs i den föreslagna överenskommelsen. Förvaltningen ställer sig därför bakom förslaget att kommunerna i Stockholms län tecknar en länsövergripande överenskommelse med Stockholms läns landsting om uppsökande verksamhet avseende munhälsobedömning och munvårdsutbildning.

Bilaga

Remiss avseende ” Överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län angående uppsökande verksamhet för vissa äldre och funktionshindrade”.